

PROKURORŲ ETIKOS KOMISIJA

IŠVADA DĖL GENERALINĖS PROKURATŪROS <...> PROKURORO <...> VEIKSMŲ

2026 m. gegužės 29 d. Nr. 1.6.-15

Prokurorų etikos komisija (toliau – Komisija) 2026 m. balandžio 30 d. Generalinėje prokuratūroje vykusiame posėdyje, dalyvaujant Komisijos nariui, atliekančiam Komisijos pirmininko funkcijas, Liutaurui Rudzevičiui, Komisijos nariams Ingai Grigienei, Mantui Jurkėnui, Rokui Uscilai ir Virginijai Vigelienei, sekretoriaujant Agnei Pranckevičiūtei, išnagrinėjusi generalinės prokurorės Nidos Grunskienės 2026 m. sausio 27 d. kreipimąsi dėl Generalinės prokuratūros <...> prokuroro <...> galimai neetiško elgesio,

n u s t a t ė:

Baudžiamojo persekiojimo departamento vyriausiasis prokuroras 2025 m. gruodžio 22 d. tarnybiniu pranešimu, kuriame pateikė informaciją apie prokuroro <...> galimai neteisėtus veiksmus, kreipėsi į generalinę prokurorę. Generalinės prokurorės 2025 m. gruodžio 22 d. sprendimu dėl tarnybiniame pranešime nurodytų aplinkybių buvo pradėtas vidaus tyrimas ir jį pavesta atlikti Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriui (toliau – Vidaus tyrimų skyrius).

Generalinės prokurorės 2026 m. sausio 9 d. sprendimu (rezoliucija) buvo pradėtas dar vienas vidaus tyrimas pagal Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro 2026 m. sausio 8 d. tarnybinių pranešimą dėl prokuroro <...> veiksmų. Generalinės prokurorės 2026 m. sausio 13 d. sprendimu (rezoliucija) vidaus tyrimai sujungti į vieną tyrimą ir jį pavesta atlikti vidaus tyrimą atliekančiam Vidaus tyrimų skyriaus prokurorui.

Atlikęs vidaus tyrimą, Vidaus tyrimų skyriaus prokuroras 2026 m. sausio 22 d. vidaus tyrimo išvadoje (toliau – Išvada) pasiūlė generalinei prokurorei dėl prokuroro <...> veiksmų atitiktis Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso¹ (toliau – Kodeksas) nuostatomis įvertinimo kreiptis į Komisiją.

Generalinė prokurorė kreipėsi į Komisiją dėl prokuroro <...> galimai padaryto Kodekso pažeidimo ir nurodė, kad prokuroras <...> galimai:

1) nuo 2025 m. gruodžio 10 d. vakaro iki 12 d. dėl neapdairaus elgesio prarado Generalinės prokuratūros jam išduotą tarnybinių nešiojamąjį kompiuterį „HP“ <...> ir rankinėje buvusius tarnybinius dokumentus, nes juos paliko viešojoje vietoje – „Sausupio“ viešojo transporto stotelėje Vilniuje. Dėl to daugiau negu parą tarnybinis kompiuteris su jame esančia tarnybinio pobūdžio informacija ir prieiga prie prokuratūros informacinių sistemų buvo pas trečiuosius asmenis, taip sukeldamas realią riziką neviešos ir jautrios informacijos saugumui;

2) neturėdamas proceso dalyvio statuso ir teisėto pagrindo, nesikreipė į ikiteisminį tyrimą kontroliuojantį prokurorą dėl leidimo susipažinti su ikiteisminio tyrimo <...> medžiaga, savavališkai, naudodamasis tarnybine prieiga prie prokuratūros informacinių sistemų, susipažino su IBPS esančia ikiteisminio tyrimo medžiaga, t. y. veikė ne kaip tarnybines pareigas atliekantis prokuroras, o kaip asmuo, turintis asmeninį interesą dėl šio ikiteisminio tyrimo baigties;

¹ Patvirtintas Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2023 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. I-192 „Dėl Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso patvirtinimo“.

3) 2026 m. sausio 6 d. apie 10.36 val. iš Generalinės prokuratūros darbinio tel. <...> susisiekė su ikiteisminį tyrimą atlikusiu pareigūnu ir reiškė pretenzijas dėl nutraukto ikiteisminio tyrimo <...>, reikalavo sudaryti galimybę susipažinti su tyrimo medžiaga ir vaizdo įrašais, taip atsisakydamas laikytis nustatytos tvarkos;

4) 3 punkte nurodyto telefoninio pokalbio metu pabrėždamas, kad eina Generalinės prokuratūros prokuroro pareigas, nurodydamas, kad: „jam jokių leidimų nereikia, nes jis yra Generalinės prokuratūros prokuroras ir kuruoja visus ikiteisminius tyrimus“, taip galimai naudojosi tarnybine padėtimi siekdamas paveikti ikiteisminį tyrimą atliekančio pareigūno veiksmus;

5) reiškė nepasitenkinimą ir priekaištus dėl to, kad ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas jo atostogų metu, nors šis tyrimas buvo tiesiogiai susijęs su jo asmeniniais interesais, t. y. nenusišalino ir neįvertino interesų konflikto aplinkybių.

Kreipimesi Komisijos prašoma ištirti, ar Išvadoje nurodyti veiksmai nepažeidžia Kodekso ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Vertinant aplinkybes, ar prokuroro <...> veiksmai nepažeidė Kodekso reikalavimų, buvo susipažinta su vidaus tyrimo medžiaga, prokuroro <...> pateiktu paaiškinimu, ikiteisminio tyrimo <...> medžiaga, prokurorų ir teismų priimtais sprendimais, kitais tyrimo metu gautais duomenimis. Nustatyta, kad:

1. Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Vilniaus AVPK) Vilniaus miesto 2-ajame policijos komisariate pagal Baudžiamojo kodekso 178 straipsnio 1 dalį buvo atliekamas ikiteisminis tyrimas <...> pagal pareiškėjo <...> 2025 m. gruodžio 12 d. protokolą-pareiškimą, kuriame nurodyta, kad 2025 m. gruodžio 10 d., tarp 16.25 val. – 17.15 val., dingo rankinė su joje buvusiu darbo kompiuteriu „HP“, priklausantys Generalinei prokuratūrai, darbo procesiniai ir asmeniniai dokumentai.

2. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Ketvirtojo skyriaus prokuroro <...> 2025 m. gruodžio 18 d. nutarimu (toliau – prokuroro <...> nutarimas) ikiteisminis tyrimas <...> buvo nutrauktas, vadovaujantis Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 212 straipsnio 1 punktu, 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu, konstatavus, kad nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

3. Prokuroras <...> 2026 m. sausio 7 d. aukštesniajam prokurorui pateikė skundą dėl prokuroro <...> nutarimo ir prašė šį nutarimą panaikinti.

4. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Ketvirtojo skyriaus vyriausiojo prokuroro 2026 m. sausio 27 d. nutarimu atmestas prokuroro <...> skundas ir paliktas galioti prokuroro <...> nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą <...>.

5. Prokuroras <...> 2026 m. vasario 6 d. pateikė skundą Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjui ir prašė panaikinti Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Ketvirtojo skyriaus vyriausiojo prokuroro nutarimą, prokuroro <...> nutarimą ir atnaujinti ikiteisminį tyrimą.

6. Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjo 2026 m. vasario 13 d. nutartimi atsisakyta tenkinti prokuroro <...> skundą dėl prokurorų nutarimų panaikinimo.

7. Prokuroras <...> 2026 m. vasario 20 d. pateikė skundą Vilniaus apygardos teismui dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjo nutarties, kuria jo skundas buvo atmestas.

8. Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjas 2026 m. kovo 16 d. nutartimi atmetė prokuroro <...> skundą ir paliko galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjo 2026 m. vasario 13 d. nutartį. Ši nutartis yra neskundžiama.

9. Remiantis Išvadoje esančiais duomenimis nustatyta, kad prokuroras <...> IBPS prie ikiteisminio tyrimo <...> medžiagos jungėsi 31 kartą, t. y. 2026 m. sausio 6 d. nuo 10.03 val. iki 10.45 val. 9 kartus ir 2026 m. sausio 7 d. nuo 10.29 val. iki 11.03 val. 22 kartus, peržiūrėdamas dokumentus.

10. Informacines prokuratūros sistemas administruojantis subjektas nurodė, kad prokurorui <...> IBPS suteikta galimybė stebėti visus Lietuvos Respublikos ikiteisminius tyrimus, taip pat pateikė IPS ekrano, kuriame matyti prokurorui priskirtos IBPS rolės ir IPS rolė bei teisės, fotonuotrauką.

11. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros prokuroras <...> Komisijai nurodė, kad 2026 m. sausio 7 d. savo mobiliojo ryšio telefone rado praleistą skambučių 10.57 val. iš tel. <...>, todėl 11.06 val. į šį telefono numerį perskambino. Atsiliepęs asmuo iškart ėmė jam priekaištauti, kodėl jis priėmė procesinį sprendimą byloje prokuroro <...> atostogų metu. Paklausus, su kuo kalba, prisistatė esąs prokuroras <...>. Supratęs, kad kalbama apie nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą byloje <...>, tęsdamas pokalbį pasiteiravo, kaip turėjo šiuo atveju elgtis ir ar priimdamas procesinį sprendimą šioje byloje privalėjo domėtis, kada kolega atostogauja. Prokuroro <...> teigimu, tuomet prokuroras <...> pradėjo klausinėti, kodėl procesinis sprendimas priimtas taip greitai, net nesulaukus tyrėjo ataskaitos, kokiais duomenimis remdamasis jis padaręs išvadą, kad nepadaryta nusikalstama veika, ar peržiūrėjęs byloje esančius vaizdo įrašus, nes jie jam neatsidaro, todėl tam jis pasitelkęs Generalinės prokuratūros informatikus ir peržiūrėjęs vaizdo įrašus, tačiau reikšmingų duomenų neaptikęs. Prokuroras <...> nurodė paaiškinęs, kad nesupranta šio skambučio tikslo ir jam sakomų priekaištų, pasiūlęs svarstyti nutarimo apskundimo galimybes. Į tai prokuroras <...> atsakęs, kad laiko dar turi ir šia teise būtinai pasinaudos. Tuo pokalbis buvo baigtas. Prokuroras <...> atkreipė dėmesį, kad labai tikslų pokalbio su prokuroru <...> aplinkybių neprisimena, nes nuo skambučio praėjo nemažas laiko tarpas, pažymėjo, kad pokalbis buvo itin nemalonus, jautėsi prokuroro <...> arogancija, nepasitenkinimas, o iš pokalbio turinio suprato, kad su bylos <...> duomenimis jis yra jau susipažinęs, nors tokio leidimo kaip šiam ikiteisminiam tyrimui vadovavęs ir jį kontroliavęs prokuroras nebuvo ir nėra davęs, o su prašymu susipažinti su šios bylos duomenimis prokuroras <...> į jį nesikreipė. Be kita ko, greitai sužinojo, kad skambučio su panašaus pobūdžio priekaištais sulaukė ir ikiteisminį tyrimą šioje byloje atlikęs Vilniaus AVPK Vilniaus miesto 2-ojo policijos komisariato vyr. tyrėjas <...>.

12. Vilniaus AVPK Vilniaus miesto 2-ojo policijos komisariato 1-ojo veiklos skyriaus vyriausiasis tyrėjas <...> nurodė, kad 2026 m. sausio 6 d. apie 10.36 val. sulaukė prokuroro <...> (atpažino iš balso) skambučio (darbo tel. <...>) į savo darbo tel. <...> (pridėta ekrano kopija). Pažymėjo, kad prokuroras <...> reiškė priekaištus (pretenzijas) dėl nutraukto ikiteisminio tyrimo <...>, teigė, kad ikiteisminio tyrimo medžiagoje nemato, kas inicijavo procesinio sprendimo priėmimą, kad IBPS neranda ataskaitos, jam neatsidaro (nepasileidžia) 2025 m. gruodžio 17 val. UAB „Vilniaus viešojo transporto“ pateikti vaizdo įrašai, kuriuose užfiksuota „Sausupio“ autobusų stotelėje palikta jam išduota rankinė, iš vaizdo įrašų apžiūros fotolentelės pats negali identifikuoti, ar tai tikrai būtent jo palikta Generalinės prokuratūros išduota rankinė ir kt. Nurodė pokalbio metu prokurorui <...> pasiūlęs dėl priimto procesinio sprendimo kreiptis į šį sprendimą priėmusį prokurorą arba bendra tvarka pateikti skundą dėl priimto nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą, tačiau prokuroras <...> atsakęs, kad atostogavo ir jau praėjo prokuroro nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą apskundimo terminai ir kt. Taip pat prokuroras <...> teigęs, kad nori susipažinti su 2025 m. gruodžio 17 d. UAB „Vilniaus viešojo transporto“ pateiktu vaizdo įrašu, nes norįs pats įsitikinti, ar „Sausupio“ autobusų stotelėje matoma rankinė yra būtent jo, tačiau vaizdo įrašas jam neatsidaro (nepasileidžia), norįs įsitikinti dėl skundo padavimo, t. y. jeigu tai ne jam išduota rankinė, galimai planuos teikti skundą dėl priimto nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą, tačiau jeigu rankinė yra būtent ta, skundo galimai ir neteiks. Teigė, kad vėliau prokuroras <...> prašęs parodyti

2025 m. gruodžio 17 d. UAB „Vilniaus viešojo transporto“ pateiktą vaizdo įrašą, prašėsi atvykti į policijos komisariatą apžiūrėti vaizdo įrašo ir kt., tačiau jis prokurorui <...> pasiūlęs bendra tvarka pirmiausia kreiptis į ikiteisminiam tyrimui vadovaujantį prokurorą su prašymu dėl susipažinimo su ikiteisminio tyrimo medžiaga, o tada, kai gaus leidimą, galės atvykti ir susipažinti su vaizdo įrašu. Į tai prokuroras <...> atsakęs, kad jam jokių leidimų nereikia, nes jis yra Generalinės prokuratūros prokuroras ir kuruoja visus ikiteisminius tyrimus. Tyrėjo <...> teigimu, jis pakartotinai pasiūlęs prokurorui <...> bendra tvarka pirmiausia kreiptis į ikiteisminiam tyrimui vadovaujantį prokurorą dėl leidimo susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga, nes be prokuroro leidimo jokie vaizdo įrašai nebus rodomi, o jeigu pats gali susipažinti su ikiteisminiu tyrimu be jokio leidimo ir jau turi parsisiuntęs vaizdo įrašą, kuris neatsidaro (nepasileidžia ar kt.), turėtų kreiptis pagalbos į Generalinės prokuratūros informacinių technologijų specialistus. Į tai <...> atsakęs, kad tuoj pat tą ir padarys.

13. Prokuroras <...> Komisijai pateiktame paaiškinime nurodė, kad pateikia lakonišką tokio turinio paaiškinimą:

„1) Dėl galimai neapdairaus elgesio, palikus tarnybinį kompiuterį ir jo rankinėje (kompiuterio krepšyje) buvusius tarnybinius dokumentus viešojo transporto stotelėje ir taip sukėlus riziką neviešos bei jautrios informacijos saugumui, komentuoti nieko negaliu, nes nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą dėl galimai įvykdytos minėtų daiktų vagystės šiuo atžvilgiu apskūstas, sprendimo iki šiol nėra gauta, todėl bet koks komentaras gali pakenkti ypač man pačiam.

2) Dėl procesinio statuso dalyvio neturėjimo ir nesikreipimo leidimui gauti iš tyrimą kuriojančio prokuroro susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga <...> taip pat plačiau komentuoti negaliu, nes minėtas nutrauktas tyrimas apskūstas ir tik po sprendimo gali paaiškėti, kad man toks statusas nebuvo suteiktas nepagrįstai, o turėjo būti suteiktas.

3) Dėl 2026-01-06 skambučio tyrimą atlikusiam tyrėjui ir neva reikštų pretenzijų dėl minėto nutraukto ikiteisminio tyrimo taip naudojantis tarnybine padėtimi tikslu paveikti ikiteisminį tyrimą atliekančio pareigūno veiksmus, informuoju, kad tokiu skambučiu niekaip negalėjau paveikti tyrimą atliekančio pareigūno, nes jis tyrimo jau nevykdė, tyrimas buvo nutrauktas prokuroro nutarimu, kuris į tarnybinį mano el. paštą buvo atsiųstas paskutinę dieną prieš šv. Kalėdas, o aš šį sprendimą aptikau po atostogų jau šiais metais sausio 6 d., kuomet apskūdimui buvo likę tik viena diena.

4) Dėl reikalavimo sudaryti galimybę susipažinti su vaizdo įrašu, kuris iš esmės pagal prokuroro sprendimo motyvus nulėmė sprendimo baigtį, paaiškinu, kad tą pačią sausio 6 dieną, kai tik ryte perskaičiau aptiktą prokuroro sprendimą, iškart mėginau susisiekti su tyrimą kuravusiu ir sprendimą priėmusiu prokuroru, tačiau jo telefonu nei iškart skambinant, nei pakartotinai maždaug po poros valandų susisiekti nepavyko, prokuroras neperskambino nei iš karto, nei po pakartotino skambučio, todėl praėjus gal pusvalandžiui, o gal kiek daugiau ir gresiant galimybei nespėti apskūsti nutarimo, nutariau IBPS sistemoje bent jau surasti tą paminėtą vaizdo įrašą, kad įsitikinti „nejaugi aš klystu“ dėl įvykio aplinkybių. Nepavykus atverti įrašo, susisiečiau su tyrėju, prašydamas pagalbos leisti bent jau susipažinti su įrašu, o ne darydamas taip vadinamą poveikį, nes nustebau iš nutarimo turinio, kad nėra nei žadėtų telefoninių pokalbių su galimai kompiuterį radusiais asmenimis išklotinių, nei žadėtų akistatų, nei galimo „Poligrafo“ tyrimo ir pan. Prisiminęs prokuroro skambutį man antrą dieną po įvykių, t. y. po to, kai buvo atgautas kompiuteris, man pranešant, kad čia nieko nebus, baigtis aiški, supratau apie išankstinį prokuroro nusistatymą tyrimo baigtimi. Tai, kad tyrėjo pasiteiravau, kodėl paminėti veiksmai man pačiam pažadėti po mano papildomos apklausos pas tyrėją nebuvo atlikti, tai nėra poveikis, o tiesiog noras sužinoti, kas tai nulėmė ir tiek. Poveikis tyrėjui būtų tik tuomet, jei tyrimo eigoje, o ne jį baigus, būtų reiškiama neteisėti prašymai ar reikalavimai, o iki minimo sprendimo priėmimo nei su tyrėju ar jo aplinka, nei su kuravusiu tyrimą prokuroru sąmoningai nekontaktavau, o kontaktavau ir viską pranešėjau tik Baudžiamojo persekiojimo departamento vadovui, kuris taip pat stebėjo tyrimo eigą ir pats

asmeniškai netgi tikrino procesinius duomenis IBPS sistemoje. Toks mano sprendimas ir veiksmai prisijungiant prie IBPS duomenų buvo iššauktas būtino reikalingumo, nes kitaip nebūčiau spėjęs pateikti skundo. Iš esmės tai formalus pažeidimas, tačiau pažymėtina, jog toks mano veiksmas niekam nepadarė jokios žalos ir niekaip niekam nepakenkė. Aš tik mėginau apginti savo teises. Atkreipiu Jūsų dėmesį, kad dėl gautų kitokių žemesnių grandžių prokurorų skundų prieš mane jau buvo vykdomi net du tyrimai, kur buvau kaltinamas etikos ir kitų normų pažeidimais, nes apeliaciniuose procesuose paprasčiau išteisinti atskirus asmenis, tačiau abiem atvejais po Aukščiausiojo Teismo sprendimų (paskutinis paskelbtas vakar byloje <...>) buvo įrodyta, jog aš buvau teisus ir veikiau sąžiningai, laikydamasis Baudžiamojo proceso kodekse ir Prokuratūros įstatyme įtvirtinto prokurorų nepriklausomumo principo, kuris iš esmės yra ignoruojamas žemesnės grandies vidiniame akte – Rekomendacijose. Dėl tokio ištisinio vidinio tyrimo mano atžvilgiu jau daugiau nei du metai, o taip pat dėl suluošinimo jau daugiau nei trys metai užgriuvus darbe mane langų paketams vykdyto remonto pastate metu (joks aplinkybių tyrimas deja nebuvo vykdytas), praradau sveikatą tiek fiziškai, tiek ir psichologiškai, buvo pažeminta mano garbė ir orumas, sumenkintas pareigūno prestižas, nes baudžiamas buvau nepagrįstai, gydžiausi VRM ligoninėje, buvau du kartus operuotas kitose įstaigose ir ne tik. Gydausi ir iki šiol vaistais bei reabilitacinėmis paslaugomis.“

Komisijos posėdyje prokuroras <...> atsakė į Komisijos narių klausimus, taip pat patvirtino, kad peržiūrėjo ikiteisminio tyrimo <...> medžiagą IBPS ir atsisiuntė kai kuriuos dokumentus.

14. Tiesioginis vadovas prokurorą <...> charakterizuoja teigiamai, tarnybinių nuobaudų jam skirta nebuvo, paskutinio tarnybos vertinimo metu jo tarnybą nuspręsta įvertinti gerai.

15. Prokuratūros įstatymo 39¹ straipsnis nustato, kad prokurorai tarnybos ir ne tarnybos metu turi laikytis Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų ir Kodekso. Kodeksas nustato pagrindinius prokurorų veiklos ir elgesio principus, kurių jie turi laikytis ne tik vykdydami teisės aktuose nustatytas funkcijas, bet ir laisvu nuo tiesioginių funkcijų vykdymo metu. Prokurorai įsipareigoja laikytis Kodekso reikalavimų ir savo noru priima reikalavimų, susijusių su jų socialiniu statusu, ypatumus.

16. BPK 181 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įtariamasis ir jo gynėjas, nukentėjęs ir jo atstovas ikiteisminio tyrimo metu bet kuriuo momentu turi teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo duomenimis, išskyrus proceso dalyvių asmens duomenis, saugomus atskirai nuo kitos ikiteisminio tyrimo medžiagos, taip pat susipažinimo metu daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus. Rašytinis prašymas susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga ar susipažinimo metu daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus pateikiamas prokurorui. Prokuroras privalo išnagrinėti prašymą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo jo gavimo dienos, o kai prašymui išnagrinėti reikalinga ikiteisminio tyrimo medžiaga, – per septynias dienas nuo šios medžiagos gavimo. Prokuroras turi teisę neleisti susipažinti su visais ikiteisminio tyrimo duomenimis ar jų dalimi, taip pat neleisti daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus, jei toks susipažinimas, prokuroro manymu, galėtų pakenkti ikiteisminio tyrimo sėkmei. Atsisakydamas leisti susipažinti su visais ikiteisminio tyrimo duomenimis ar jų dalimi, taip pat atsisakydamas leisti daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas ar išrašus, prokuroras privalo surašyti motyvuotą nutarimą. Šis nutarimas per septynias dienas nuo jo nuorašo gavimo dienos gali būti apskūstas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo tokį skundą išnagrinėti per septynias dienas nuo jo gavimo ir priimti nutartį. Ikiteisminio tyrimo teisėjo priimta nutartis neskundžiama.

17. Rekomendacijų dėl proceso dalyvių susipažinimo su ikiteisminio tyrimo medžiaga² (toliau – Rekomendacijos) 22 punkte nustatyta, kad prokuratūroje nagrinėjami tik raštu (paštu ar

² Patvirtintos Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2018 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. I-57 „Dėl Rekomendacijų dėl proceso dalyvių susipažinimo su ikiteisminio tyrimo medžiaga patvirtinimo“.

elektroninių ryšių priemonėmis) pateikti prašymai susipažinti su atliekamo ikiteisminio tyrimo medžiaga. Prašymai, neatitinkantys Asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarkos aprašo 15, 16 punktų nuostatų, gali būti paliekami nenagrinėti šio aprašo nustatyta tvarka.

18. Rekomendacijų 43 punkte nustatyta, kad sustabdžius ar nutraukus ikiteisminį tyrimą, prašymai susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga, daryti jos kopijas ar išrašus nagrinėjami Rekomendacijų III skyriuje nustatyta tvarka, laikantis apribojimų ir draudimų, numatytų BPK 181 straipsnio 1 ir 6 dalyse. Tokiu atveju prokuroras, priėmęs Rekomendacijų 29.1, 29.2 papunkčiuose ir 30 punkte numatytus sprendimus, gali pavesti juos vykdyti ikiteisminio tyrimo įstaigai, kai ikiteisminį tyrimą atliko tos įstaigos pareigūnas.

19. Rekomendacijų 44 punkte nustatyta, kad pareiškėjai, pagal kurių skundą, pareiškimą ar pranešimą buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl galimai pažeistų savo ar atstovaujамų subjektų teisėtų interesų, turi teisę susipažinti su nutraukto ikiteisminio tyrimo medžiaga, daryti jos kopijas ar išrašus Rekomendacijų III skyriuje nustatyta tvarka. Tokį prašymą nagrinėjantis prokuroras turi atsižvelgti į pareiškėjo procesinį ar tarnybinį suinteresuotumą, sąsajas su byla ir vadovautis Konstitucijos 30 straipsniu, įtvirtinančiu asmens teisę savo pažeistas teises ginti teismine tvarka. Įvertinęs prašymo pateikimo pagrindus ir motyvus, prokuroras priima vieną iš Rekomendacijų 29 punkte numatytų sprendimų ir apie tai informuoja prašymą pateikusį asmenį. Nutarimas šiuo atveju nepriimamas. Prokuroro sprendimas gali būti skundžiamas Asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

20. Baudžiamosios bylos duomenų tvarkymo elektronine forma ikiteisminio tyrimo metu tvarkos aprašo³ (toliau – Aprašas) 43 punkte nustatyta, kad proceso dalyviui (jo gynėjui ar atstovui) ar kitam asmeniui, kuris turi prokuroro leidimą susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga ar jos dalimi, arba įstatymo nustatytais atvejais proceso dalyviui, kuriam toks prokuroro leidimas nėra reikalingas, medžiaga pateikiama susipažinti per prokuratūros, ikiteisminio tyrimo įstaigos ar teismo patalpose esančius elektroninės informacijos išvesties įrenginius, padarius elektroninėje byloje esančios medžiagos skaitmeninę kopiją arba pateikus šią kopiją elektroninėje laikmenoje. Kai ikiteisminio tyrimo medžiagos ar jos dalies kopija daroma proceso dalyvio ar kito asmens prašymu, už kopijos pateikimą teisės aktų nustatyta tvarka imamas atlyginimas.

21. Komisija, įvertinusi tyrimo metu surinktus duomenis, išklausiusi prokuroro <...> paaiškinimus, konstatuoja, kad prokuroras <...> pažeidė Kodekse įtvirtintus padorumo, nepiktnaudžiavimo ir sąžiningumo, atsakomybės, pavyzdingumo ir profesionalumo principus, o būtent:

21.1. Pasinaudojo tarnybine padėtimi asmeniniais tikslais ir interesais, kai naudodamasis tarnybinėmis darbo priemonėmis bei jam, kaip prokuroro funkcijas vykdančiam subjektui, suteikta prieiga prie prokuratūros informacinių sistemų, be ikiteisminiam tyrimui vadovaujančio ir jį organizuojančio prokuroro leidimo susipažino su IBPS esančia pagal jo pareiškimą pradėto ikiteisminio tyrimo <...> medžiaga ir pasidarė jam reikšmingų dokumentų kopijas. Taip prokuroras <...> nesilaikė BPK 181 straipsnio reikalavimų, Rekomendacijų 22, 43 ir 44 punktų ir Aprašo 43 punkto nuostatų.

21.2. Reiškė pretenzijas ikiteisminiam tyrimui vadovavusiam ir organizavusiam prokurorui ir ikiteisminį tyrimą atlikusiam pareigūnui dėl to, kad ikiteisminis tyrimas, dėl kurio jis buvo asmeniškai suinteresuotas, buvo nutrauktas jo atostogų metu, taip pat išsakė priekaištus dėl kitų aplinkybių, susijusių su ikiteisminio tyrimo atlikimu ir nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą pagrįstumu. Be to, ikiteisminio tyrimo pareigūnui paaiškinus, kad dėl leidimo susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga jis gali kreiptis nustatyta tvarka į ikiteisminį tyrimą vadovaujantį ir

³ Patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2016 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. IV-67/I-31 „Dėl Baudžiamosios bylos duomenų tvarkymo elektronine forma ikiteisminio tyrimo metu tvarkos aprašo patvirtinimo“.

organizuojantį prokurorą, prokuroras <...> atsakė, kad jam jokių leidimų nereikia, nes jis yra Generalinės prokuratūros prokuroras ir kuruoja visus ikiteisminius tyrimus.

Tokiais veiksmais prokuroras <...> pažeidė Kodekso 7 straipsnio 5 punktą (įpareigoja prokurorą profesinėje ar kitoje viešojoje veikloje ir privačiame gyvenime elgtis sąžiningai, korektiškai, mandagiai, garbingai), 8 straipsnio 1 punktą (įpareigoja prokurorą neleisti savo elgesiu ar veikla susiformuoti nuomonei, kad piktnaudžiauja suteiktais įgaliojimais, tarnybine padėtimi), 8 straipsnio 2 punktą (įpareigoja prokurorą nesinaudoti tarnybine padėtimi, siekiant paveikti kitų asmenų sprendimus, kai jie gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą), 12 straipsnio 1 punktą (įpareigoja prokurorą vengti tarnybos ir ne tarnybos metu žodžiais arba savo elgesiu paniekinti ar pažeminti prokuroro, kaip valstybės pareigūno, ir prokuratūros, kaip valstybės institucijos, vardą), 12 straipsnio 2 punktą (įpareigoja prokurorą nepiktnaudžiauti ir nemanipuliuoti įstatymo suteikta veiksmų laisve ir kolegų pasitikėjimu), 13 straipsnio 5 punktą (įpareigoja prokurorą savo pavyzdžiu formuoti nepriekaištingą prokuroro reputaciją), 13 straipsnio 6 punktą (įpareigoja prokurorą vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto), 14 straipsnio 1 punktą (įpareigoja prokurorą nepažeisti Konstitucijos, tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų, pripažinti įstatymo viršenybę).

22. Komisijos nuomone, prokuroro <...> padarytas pažeidimas sukėlė neigiamus padarinius: toks prokuroro elgesys leido susidaryti nuomonę, kad prokuroras piktnaudžiauja tarnybiniu statusu ir naudojasi prokuroro vardu, tokie veiksmai formuoja neigiamą nuomonę apie visą instituciją (prokuratūrą) ir joje tarnaujančius pareigūnus, žemina prokuroro gerą vardą, menkina institucijos autoritetą. Tarp prokuroro <...> padaryto pažeidimo ir kilusių neigiamų padarinių yra tiesioginis priežastinis ryšys.

23. Komisijos nuomone, prokuroras <...> nurodytus pažeidimus padarė veikdamas tyčia, t. y. suvokė savo veiksmų esmę ir pobūdį. Iš tyrimo metu surinktos medžiagos ir prokuroro <...> paaiškinimų yra akivaizdu, kad jis veikė tikslingai ir užtikrintai, todėl teigtina, kad norėjo taip veikti. Tokia išvada darytina ir atsižvelgus į prokuroro <...> paaiškinimą – jis neneigia beveik visų nustatytų faktinių aplinkybių, tačiau jas vertina per sau palankią prizmę. Taip pat būdamas profesionalus teisininkas, daug metų eidamas prokuroro pareigas neabejotinai suvokė, privalėjo numatyti ir numatė, kad dėl tokio jo elgesio kils neigiami padariniai institucijai, geram prokuroro vardui ir nors tiesiogiai jų nenorėjo, tačiau pasirinkdamas tokį elgesio modelį sąmoningai leido jiems kilti.

24. Komisija neigiamai vertina situaciją, kai prokuroras <...> prarado tarnybinį kompiuterį ir kartu su juo buvusius procesinius dokumentus, tačiau įvertinusi tai, kad dėl šios situacijos neigiamų padarinių nekilo (kompiuteris ir procesiniai dokumentai buvo surasti), ir atsižvelgusi į tai, kad prokuroras nedelsdamas ėmėsi aktyvių veiksmų siekdamas išspręsti šią situaciją, Komisija dėl to Kodekso pažeidimo nekonstatuoja.

Atsižvelgdama į tai, kad prokuroras <...> padarė tyčinius, akivaizdžius ir šiurkščius Kodekso pažeidimus Komisija mano, kad už padarytus pažeidimus prokurorui turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda. Įvertinusi prokurorą <...> charakterizuojančius ir kitus jo tarnybos duomenis, Komisija siūlo už padarytus pažeidimus jam skirti Prokuratūros įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytą tarnybinę nuobaudą – papeikimą.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Prokurorų etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. I-16 „Dėl Prokurorų etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 43.2 papunkčiu,

k o n s t a t u o j a, kad prokuroras <...> padarė Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso, patvirtinto Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2023 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. I-192 „Dėl Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso patvirtinimo“, 7 straipsnio 5 punkto, 8

straipsnio 1 ir 2 punktų, 12 straipsnio 1 ir 2 punktų, 13 straipsnio 5 ir 6 punktų ir 14 straipsnio 1 punkto pažeidimus ir siūlo jam skirti tarnybinę nuobaudą – papeikimą.

Komisijos narys, atliekantis Komisijos
pirmininko funkcijas

Liutauras Rudzevičius